

ייפוי כוח מתמשך למתמודדי נפש

תכנון משפטי אישי למצבים של אבדן כשירות
זמני



052-2233134



taliarozman.com



taliarozman@gmail.com



עו"ד טליה רוזמן
מגשרת ומאמנת אישית



כשיכולת הבחירה מתערערת, איך בכל זאת שומרים על רצון האדם?

אנשים המתמודדים עם אתגרים נפשיים עוברים לעיתים בין תקופות יציבות לבין מצבים שבהם היכולת לנהל את ענייניהם או לקבל החלטות נפגעת באופן זמני.

בני המשפחה והסביבה המטפלת מוצאים את עצמם לעיתים נאלצים לפעול בשם המתמודד, אך לא תמיד מתוך ידיעה מה רצונו. לעיתים, מתקבלות החלטות בניגוד לרצונו מתוך מחשבה על טובתו, אך עם השלכות של פגיעה באמון ואף שבר בקשר.

ייפוי כוח מתמשך הוא כלי משפטי שמאפשר לאדם, כל עוד הוא כשיר, להחליט מראש:

- מי יהיה מוסמך לפעול בשמו אם וכאשר יאבד את כשירותו

- אילו החלטות יוכל אותו אדם לקבל

- אילו גבולות, רצונות והנחיות יש לשמור

ייפוי כוח מתמשך מאפשר לתרגם את הבחירות וההעדפות של האדם למסמך מחייב וברור באופן שמעניק לו ביטחון, ומקל על בני משפחה ואנשי מקצוע לפעול מתוך שיתוף

ולא מתוך ניחוש.

ייפוי כוח מתמשך הוא כלי משפטי, שעוגן בחוק במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, ומציע חלופה לאפוטרופסות מתוך גישה שמכבדת את רצון האדם ושומרת על האוטונומיה שלו.

הכלי נוצר מתוך תפיסה חברתית-משפטית המבקשת לשים את האדם במרכז, לשמור על רצונו, ולכבד את זכותו להשפיע מראש על הדרך שבה יתנהלו חייו, גם בזמנים שבהם לא יוכל עוד לקבל החלטות בעצמו.



למה הכלי הזה חשוב כל כך דווקא בהקשר של בריאות הנפש?

ייפוי כוח מתמשך מהווה חלופה למינוי אפוטרופוס, הליך שבמקרים רבים יוצר קונפליקט, תחושת אובדן שליטה ולעיתים גם פוגע באמון.

כשהמסמך הזה נערך מבעוד מועד, אפשר להימנע מהצורך למנות אפוטרופוס בעתיד.

האדם עצמו הוא זה שבוחר מי ילווה אותו, כיצד, ובאילו תחומים וכל זה מתוך רצון, לא מתוך אילוץ.



יפוי כוח מתמשך או אפוטרופסות: מה ההבדל?

כאשר אדם אינו כשיר עוד לקבל החלטות בענייניו, יש שתי דרכים עיקריות להסדיר מי יפעל בשמו:

⚖ מינוי אפוטרופוס על ידי בית המשפט.

⚖ או הפעלת יפוי כוח מתמשך שנערך מבעוד מועד.

יפוי כוח מתמשך מאפשר לאדם לבחור מראש מי יפעל בשמו, ובכך לשמור על רצונו, האוטונומיה והכבוד שלו, גם בזמנים שבהם אינו כשיר. הטבלה הבאה מסכמת את ההבדלים המרכזיים בין שתי האפשרויות:

אפוטרופסות	יפוי כוח מתמשך
מינוי על ידי בימ"ש לאחר אבדן כשירות	נערך ונחתם מראש על ידי האדם בעודו כשיר
ההחלטות מתקבלות על ידי גורם חיצוני	האדם בוחר מי יפעל בשמו ואיך
עלול לעורר התנגדות ותחושת כפייה	נועד לשמר את רצון האדם והאוטונומיה שלו
ביטול רק בהחלטת בית משפט	הפעלה גמישה: ניתן להחזיר למצב טרום הפעלה עם חזרה לכשירות



ייפוי כוח מתמשך משתלב היטב עם ערכים מוכרים מעולם הטיפול: שמירה על אוטונומיה, רצף טיפולי, שותפות בהחלטות, והתייחסות מותאמת אישית לצרכים משתנים של האדם לאורך חייו.

שמירה על רצון אישי גם בזמנים שבהם אין אפשרות לבטא אותו

תכנון ברור מראש: מי יפעל, באילו תחומים, ובאיזו מסגרת

בניית אמון בין המתמודד לבין משפחתו וסביבתו התומכת

הפחתת חיכוכים וחוסר ודאות בזמן משבר

גמישות בהפעלה : ייפוי כוח מתמשך מעניק גמישות ייחודית: הוא נכנס

לתוקף רק כאשר האדם אינו כשיר לקבל החלטות, אך ניתן להפסיק את הפעלתו אם וכאשר האדם שב לתפקוד. כלומר, האדם חוזר לנהל את ענייניו בעצמו, מבלי צורך בעריכת מסמך חדש. זאת בניגוד לאפטרופסות, שהסרתה מחייבת פנייה לבית המשפט והצגת ראיות לכשירות. הליך פורמלי וארוך יותר. הגמישות הזו הופכת את ייפוי הכוח המתמשך לכלי שמתאים למצבים משתנים, כמו תקופות שיקום, התאוששות או תנודות במצב הנפשי או הרפואי. האפשרות לחזור ולהיות שוב אחראי על החיים כאשר המצב מתייצב, מחזקת את תחושת הערך העצמי והשליטה של האדם, ומהווה חלק בלתי נפרד

מהתהליך הטיפולי וההחלמה.



יכולת להגדיר מראש גבולות טיפול, העדפות רפואיות והרגלי חיים תומכים ייפוי כוח מתמשך מאפשר לאדם כשיר לקבוע מראש הנחיות מחייבות, שייכנסו לתוקף בעת שאינו כשיר לקבל החלטות בענייניו. במסמך ניתן לכלול הוראות ברורות בנוגע למסגרת טיפול מועדפת- כגון העדפה להמשיך טיפול בקהילה ולהימנע ככל האפשר מאשפוז פסיכיאטרי, לרבות במחלקה סגורה או באשפוז כפוי. ניתן לבקש לשמור על קשר עם גורם טיפולי מוכר, לציין אנשי מקצוע מועדפים, ולהנחות באילו מצבים יש להיוועץ עמו טרם קבלת החלטות משמעותיות.

ניתן גם להגדיר מראש אילו תרופות חווה האדם כבלתי מתאימות עבורו, ואילו טיפולים נמצאו עבורו מועילים, מתוך ההכרה בכך שניסיון חיים אישי הוא חלק בלתי נפרד מתהליך טיפולי ראוי.

ייפוי הכוח, בנוסף להיותו כלי משפטי, הוא גם ביטוי עמוק לזכותו של האדם לקבוע כיצד יתנהלו חייו גם במצבים שבהם הוא אינו כשיר לקבל החלטות בעצמו. הוא מאפשר להבטיח שכיבוד הרצון, הערכים והבחירות האישיות יישמר, לא רק כשהאדם נוכח ומביע את עצמו, אלא גם כאשר קולו אינו נשמע בפועל. כך נשמרת האוטונומיה, והאדם ממשיך לעמוד במרכז ההחלטות הנוגעות לו.



בנוסף להנחיות רפואיות וגבולות טיפול, ניתן לשלב במסמך גם הנחיות אישיות המבוססות על היכרותו של האדם עם עצמו, עם ניסיון החיים שצבר, ועם מה שהוא יודע שמרגיע אותו, מחזק אותו ומסייע לו להתאזן בתקופות של קושי. אפשר לכלול בו פעילויות שחווה כעוגן בזמן משבר, כמו הליכה בטבע, שמיעת מוזיקה, כתיבה, ציור, בישול או כל הרגל אחר שמסייע לו לחזור לעצמו. ניתן להוסיף העדפות בנוגע לתזונה, הנחיות לגבי שימוש בתרופות שינה, או דרכי התמודדות עם התנהלות כלכלית שעלולה להשתנות, למשל בעת מצב מאני. הנחיות אלה מעניקות לסביבה אפשרות לפעול מתוך הבנה ולא מתוך ניחוש ובעבור האדם עצמו, הן שומרות על תחושת שליטה, על זכות הבחירה, ועל כיבוד הרצון שלו. גם כשהוא אינו כשיר לקבל החלטות, הבחירות שהוא עשה ממשיכות להנחות את חייו, מתוך הכרה מתמשכת בו כאדם בעל קול, דרך וערך.



דוגמאות מהשטח



◆ אב גרוש שילב במסמך הנחיה מפורשת להמשך תשלום מזונות לגרושתו לטובת בתם הקטינה, גם בתקופות של חוסר כשירות, כדי למנוע פגיעה בילדה.



◆ בעל עסק עצמאי קבע שמי שיחליף אותו בתפעול העסק יהיה שותפו. הוא ציין הנחיות ברורות לביצוע תשלומים, תקשורת עם ספקים, המשך מתן שירות ללקוחות, והרשאות גישה לחשבונות העסקיים.



◆ אשה 35 המאובחנת עם הפרעה דו־קוטבית, חוותה בעבר תקופות שבהן לא היתה כשירה לקבל החלטות על עצמה. מתוך רצון לשמור על רציפות טיפולית, להימנע מאשפוזים מיותרים ולוודא שכאשר תאובחן אי־כשירות רצונה עדיין יישמר, היא ערכה ייפוי כוח מתמשך.

היא מינתה את אחותה כמיופת כוח, והוסיפה הנחיות ברורות: להימנע ממתן תרופות מסוימות שגרמו לה בעבר לתופעות לוואי קשות ולא שיפרו את מצבה, ולבחור בטיפולים שהיא מגיבה אליהם היטב.

בנוסף, כללה במסמך העדפה להמשיך את הקשר עם פסיכולוג קבוע, ולהיעזר בפעילויות שעוזרות לה להתייצב בתקופות של קושי: כמו הליכה בטבע וציור.

דוגמאות אלו ממחישות את הגמישות של ייפוי הכוח המתמשך ואת יכולתו לתת מענה למגוון רחב של צרכים אישיים, משפחתיים ומקצועיים.

אשמח לשוחח ולשמוע את נקודת המבט שלכם

ייפוי כוח מתמשך יכול לתת מענה משמעותי גם למתמודדי נפש.

אשמח לשמוע אתכם מניסיונכם הרב בליווי מתמודדים ומשפחות.

איך להנגיש אותו, מתי נכון להציע אותו ולמי, ולהתאים למה שקורה בפועל בשטח.

♦ האם ואיך נראה לכם נכון להציג את האפשרות? דרך המתמודד עצמו? דרך בני

משפחה?

♦ באילו מקרים זה יכול להתאים לדעתכם?

♦ האם לדעתכם יש מקום שאנשי טיפול יכירו את האפשרות ויוכלו להמליץ עליה?

♦ אילו דגשים חשובים כשחושבים על ניסוח הנחיות רפואיות או טיפוליות

במסמך?

♦ ומה עוד כדאי לדעת מהשטח כדי שהכלי יהיה באמת נגיש, ישים ורלוונטי?

המבט שלכם מהעבודה היומיומית חשוב

ואשמח לשמוע אתכם.

בטלפון, בזום או במפגש קצר



052-22-33-134 

taliarozman@gmail.com 

www.taliarozman.com 

מי אני, ולמה בחרתי לעסוק דווקא בזה

שמי טליה רוזמן, עו"ד מגשרת ומאמנת אישית.

אני עוסקת בתכנון משפטי אישי, ובשנים האחרונות מתמקדת בעיקר בייפוי כוח מתמשך.

בחרתי להתמקד דווקא בכלי הזה, כי הוא מאפשר לאנשים לעצור לרגע ולחשוב איך הם היו רוצים שיראו החיים שלהם, גם אם יום אחד לא יוכלו לנהל אותם בעצמם.

לצד ההכשרה המשפטית והניסיון שצברתי בליווי תהליכים אישיים ומשפחתיים, אני מביאה איתי גם כלים מעולמות הגישור והאימון, שמאפשרים לנהל שיחה פתוחה, לא שיפוטית, בגובה העיניים.

אני אוהבת אנשים. אוהבת להקשיב לסיפורים שלהם - על החיים, על מערכות יחסים, על מה שחשוב להם באמת.

בפגישות, אנשים פותחים בפניי את הלב. משתפים בכנות ובאומץ בהתלבטויות, פחדים, קשרים עדינים.

ואני שם, לא רק כדי לנסח מסמך, אלא כדי לעזור להם לראות אפשרויות, לדייק החלטות, ולוודא שהדברים יתנהלו לפי רצונם גם כשיהיה קשה.

ביחד אנחנו מתרגמים את מה שחשוב למסמך ברור, מחייב, אבל גם רגיש ומותאם לחיים עצמם.

עבורי, זה לא עוד שירות -

אלא תהליך אישי עם משמעות,

שמתחיל בהקשבה ומסתיים במסמך משפטי מדויק.

